

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Het Coördinatieplatform Stand van de Rand -
projectmonitoringsfiches**

Jaarlijks rapporteert de Vlaamse minister bevoegd voor de Vlaamse Rand over het coördinatieplatform Stand van de Rand. Hieronder vindt u een actueel overzicht van de projectfiches. Van de 23 fiches werden er 3 samengevoegd tot 1 fiche en wordt er 1 uitgesteld.

De Vlaamse Regering heeft de invulling van het Coördinatieplatform “Stand van de Rand” en de lijst van geselecteerde projecten op 22 januari 2016¹ goedgekeurd. Sindsdien organiseerde deze werkgroep jaarlijks overlegmomenten onder voorzitterschap van de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant en in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van de beleidsvelden en entiteiten.

Het Coördinatieplatform “Stand van de Rand” heeft als opzet om het flankerend beleid in de Vlaamse Rand als strategisch gebied rond Brussel verder te zetten en nauwgezet op te volgen. Deze opvolging gebeurt aan de hand van projectmonitoringfiches.

Jaarlijks rapporteer ik over de voortgang van deze projecten aan de Vlaamse Regering.

De beleidsvelden en entiteiten hebben de projectfiches geactualiseerd en op 5 juni 2023 toegelicht. Volgende aandachtspunten en aanbevelingen worden geformuleerd.

1. Thema Omgeving

Fiches 1.1.a, 1.1.b en 1.1.c zijn in 2020 aangemaakt ter opvolging van het gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel (omgeving R0). Op voorstel van de ficheverantwoordelijke wordt er voortaan gewerkt met een algemene projectfiche 1.1, die bestaat uit 3 deelfiches volgens de opsplitsing noord (1.1.a), oost (1.1.b) en west/zuid (1.1.c). De projecten zitten op schema en deze fiche blijft – weliswaar in samengevoegde vorm – behouden.

Wat betreft het gebiedsprogramma in zijn totaliteit, valt op te merken dat in 2022 heel wat studies afgewerkt werden en er enkele werden verdergezet of opnieuw opgestart. De dienstencentrale die n.a.v. de studie ‘Openruimtenetwerk in en rond Brussel’ werd ingericht voor o.a. gemeenten in de Vlaamse Rand, is intussen zo goed als uitgeput: er lopen gesprekken met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om een nieuwe centrale op te richten. De Vlaamse Rand

¹ VR 2016 2201 DOC.004/1BIS

wordt ook als testregio opgenomen bij de ontwikkeling van een tool voor publieke actoren om een atlas op te maken van hefboomplekken in hun werkgebied met het oog op het uitwerken van een optimale ontwikkelingsstrategie.

De deelfiche noord (1.1.a) geeft onder meer aan dat het startdocument waarvan sprake is in het Geluidsactieplan Luchthaven Brussel-Nationaal voorbereid wordt tegen december 2023. Voor het voorontwerp GRUP Defensie wordt eveneens gestreefd naar definitieve vaststelling tegen het einde van het jaar. In een studie rond 'Meer bos in Vlaanderen' wordt gekeken op welke manier de openstaande AGNAS-bosdoelen voor de regio Grimbergen, Vilvoorde, Steenokkerzeel en Kampenhout invulling kunnen krijgen. Voor het strategisch project Groene Noordrand – dat in 2023 werd afgerond – loopt een nieuwe aanvraag.

De deelfiche oost (1.1.b) vermeldt dat het openbaar onderzoek voor het ontwerp GRUP GEN-spoor L124 en fietssnelweg F207 is afgelopen. De inspraak wordt momenteel verwerkt. Wat betreft de deelfiche west/zuid (1.1.c) loopt er een nieuwe aanvraag voor het strategisch project Zennevallei dat in 2023 werd afgerond. Het voorontwerp GRUP Bedrijvenzone 3 Fonteynen is in opmaak maar liep vertraging op, en de startnota voor het GRUP Lot en vallei van de Zennebeemden is in voorbereiding.

Fiches 1.2 en 1.3 kaderen in het streven van de Vlaamse Regering naar een gedegen en evenwichtig luchthavenakkoord en naar een oplossing voor de geluidshinder en voor de rechtsonzekerheid die tot vandaag op de luchthaven weegt. Fiche 1.2 focust op het sluiten van een samenwerkingsakkoord als basis voor een stabiel en evenwichtig exploitatiekader op lange termijn. In dat verband werd met de oprichting van een overlegplatform op initiatief van de federaal minister van Mobiliteit intussen een concreet perspectief geboden voor structureel overleg tussen alle belanghebbenden. Parallel vinden werkgroepvergaderingen plaats waaraan vertegenwoordigers van het federaal kabinet en de gewestregeringen deelnemen.

Fiche 1.3 focust op de operationalisering en de bekendmaking van een voorschrift voor de akoestische isolatie van woningen. In de aanloop naar de opmaak van een stedenbouwkundige verordening die de eisen vastlegt rond akoestische gevelisolatie bij nieuwbouw van woningen binnen het afgebakende kerngebied werden al een aantal initiatieven genomen. Zo bijvoorbeeld de publicatie van een algemeen toepasbaar voorschrift voor weg-, spoor- en luchtverkeersgeluid in de MER-richtlijnen voor de discipline Geluid en Trillingen en een online bevraging van architecten en lokale overheden. Het onderzoek naar isolatiepremies voor bestaande woningen is uitgesteld maar zal worden geïntegreerd in het onderzoeksluik van het gebiedsprogramma voor de luchthavenregio Brussel-Nationaal. Zowel fiche 1.2 als 1.3 blijven behouden.

Hetzelfde geldt voor fiches 1.4 en 1.5. Het planten van 1 miljoen extra bomen in Vlaams-Brabant (fiche 1.4) blijft een belangrijke ambitie, waarop het voorbije jaar onder meer via campagnes in samenwerking met de Bûûmplanters werd ingezet. In 2023 kunnen de gemeenten in de brede Rand opnieuw gebruik maken van projectsubsidies Groene Rand voor de aankoop en inrichting van publiek toegankelijke natuur. In de Vlaamse Bosteller werden voor de winter 2022-23 in totaal 86.166 nieuwe boompjes ingegeven, waarvan het merendeel in bosverband werd aangeplant.

De Vlaamse Landmaatschappij blijft daarnaast via landinrichtingsprojecten het openruimtenetwerk versterken (fiche 1.5). Dankzij de beslissing van Vlaamse Regering om de tweede financieringsschijf van 8,5 miljoen euro versneld vrij te maken konden verschillende projecten zonder vertraging verdergezet worden. Zo is de opmaak voor het landinrichtingsplan (LIP) Zuunbeek-Vogelzangbeek voorzien in 2023 en wordt medio 2024 een ontwerp verwacht voor het LIP Noskoem in Zaventem. Het LIP Groene Noordrand is in voorbereiding maar loopt lichte vertraging op. Voor LIP Water-Land-Schap werkt de VLM samen met het Regionaal Landschap, dat zelf het LIP zal opstellen. De uitvoering van het LIP Woluwe-Trawool-Floordambos werd opgestart en ook de LIP's Land van Teirlinck, Molenbeekvallei, IJsevallei en

Molenbeek-Maalbeek zijn in uitvoering. De werken voor het LIP Maalbeekvallei starten binnenkort. Verder blijft de VLM gronden aankopen met haar grondenbanken en ging ze ook een engagement aan om boscompensatie uit te werken voor De Werkvennootschap in het kader van Werken aan de Ring.

2. Thema MOW

Fiches 2.1, 2.2, 2.10 en 2.11 kaderen in het programma 'Werken aan de Ring', dat tot doel heeft de multimodale bereikbaarheid en de leefbaarheid in de regio rond Brussel en de Vlaamse Rand te verbeteren en tegelijk de verkeersveiligheid en de doorstroming op de R0 te verhogen.

Wat betreft de herinrichting van de Ring rond Brussel deel noord (fiche 2.1) werd in 2022 de beoordeling van de alternatieven en varianten van Loop 2 beëindigd om een combinatie van alternatief en varianten te kunnen voordragen die op de meest evenwichtige manier aan alle plandoelstellingen voldoet. Op basis daarvan kwam een ontwerp GRUP tot stand dat op 31 maart 2023 door de Vlaamse Regering voorlopig werd vastgesteld en waarvoor het openbaar onderzoek werd opgestart. In 2023 vervolgt de procedure om te komen tot de definitieve vaststelling. De effectieve start van de werken is voorzien in 2025. De uitvoering van de eerste deelprojecten, de fietssnelwegen en de Hoppin-punten blijft ondertussen verderlopen.

De drie tram(bus)lijnen van het Brabantnet (fiche 2.2) zijn binnen 'Werken aan de Ring' opgenomen als prioritair te realiseren openbaarvervoerbindingen. Voor de Luchthaventram is de project-MER intussen klaar, werd de omgevingsvergunning aangevraagd en is ook het openbaar onderzoek afgerond. Voor de Sneltram A12 worden de grondinnames verdergezet en zijn het finaliseren van de project-MER en het aanvragen van de omgevingsvergunning gepland voor 2023. Wat betreft het Ringtrambus-project zullen halfweg 2024 alle vrije busbanen zijn aangelegd, waardoor de reistijd tussen het UZ Brussel in Jette en Brussels Airport met meer dan 10 minuten wordt ingekort.

Wat betreft Ring Oost (fiche 2.10) worden voor de zomer van 2023 de eerste resultaten verwacht van de milieueffectenrapporten voor de vier grote knooppunten. Daarnaast werden er een tiental quick wins (QW's) vooropgesteld, onder meer op het vlak van fietsinfrastructuur.

Fiche 2.11 betreft de R0-West-Zuid, waarvan een groot gedeelte (o.a. de bocht van Vorst) zich op Brussels grondgebied situeert. De studieopdracht die werd toegewezen aan De Werkvennootschap kan dus enkel in nauwe samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opgestart worden. Voorlopig kwam er echter nog geen initiatief van het BHG hieromtrent. Voorgesteld wordt om deze fiche uit te stellen tot wanneer de opdracht zowel langs Vlaamse als langs Brusselse zijde gevalideerd werd. De overige fiches met betrekking tot 'Werken aan de Ring' blijven behouden.

Met fiche 2.3 verlaten we het programma 'Werken aan de Ring' en komen we bij de voltooiing van de Ring rond Asse (N9k). De projectnota die begin 2022 werd uitgewerkt, diende als basis voor nieuwe gesprekken met de omgeving in de vorm van een dialoogmarkt in juni 2022. Het onteigeningsproces verloopt langzaam, maar intussen werden toch al 55 percelen verworven waarvan er een aantal nog dit jaar afgebroken zal worden. Tegelijk wordt het MER-proces verdergezet, met als doel om na de zomer de resultaten ervan terug te koppelen naar de buurt. Deze fiche zit op schema en blijft behouden.

Wat de aanpak van het knooppunt Londerzeel-Zuid (fiche 2.4) betreft, verleende de Vlaamse Regering recent haar goedkeuring om de DBFM-procedure op te starten. Eind juni worden de kandidaturen van de consortia verwacht en intussen wordt het programma van eisen verder op punt gesteld. Ter voorbereiding van de aanvraag tot omgevingsvergunning vond in juni '23 een projectvergadering plaats met alle adviesinstanties. Streefdoel is om in voorjaar '24 het

consortium aan te stellen zodat de uitvoering van start kan gaan vanaf 2025. Deze fiche blijft behouden maar is dus wel bijgestuurd in functie van de omzetting naar DBFM-dossier.

De inrichting van fietssnelwegen (fiche 2.5) zit op schema en de fiche blijft behouden. Mede dankzij de link met 'Werken aan de Ring' verloopt de uitrol van het 'fiets-GEN' vlot. Aandachtspunten van het voorbije jaar zijn onder meer dat er wordt ingezet op extra beveiliging langs de F1 (Zenneroute) en dat er een onderzoek start voor verdere verbreding ervan. De FRO (vanaf Asse naar het oosten toe) krijgt gedeeltelijk een nieuwe ligging en wordt uitgebreid tot de N8. Vermoedelijk zal in 2024 het fiets-GEN integraal voltooid zijn.

Het voorstadsnet Brussel (S-Net) van de NMBS (fiche 2.6) telt momenteel 144 stations in een straal van 30 kilometer rond Brussel en er rijden nu meer dan 700 S-treinen per dag. Begin 2022 werd de S9 verlengd van Eigenbrakel tot Nijvel en werd de IC27 Charleroi – Schuman – Brussels-Airport omgedoopt tot de S19. Er zijn geen verdere wijzigingen gepland tot de inwerkingtreding van het nieuwe vervoersplan 2023-2026 in december 2023. Na de coronacrisis herstelde het reizigersvolume in de Brusselse S-zone zich in 2022 met bijna 30% ten opzichte van 2021, maar het blijft nog onder het niveau van 2019. Het S-net in en rond Brussel zal verder evolueren in functie van de veranderende behoeften en prioriteiten. De fiche blijft behouden om deze evoluties op te volgen.

Ook fiche 2.7 met betrekking tot het regionaal mobiliteitsplan (RMP) voor de vervoerregio Vlaamse Rand blijft behouden. Eind 2022 is de inhoudelijke opmaak van het RMP afgerond en begin 2023 keurden de vervoerregioraad en de minister het voorlopig ontwerp goed. Het openbaar onderzoek en de adviesronde van het ontwerp-MER lopen momenteel en wellicht kan het plan eind dit jaar definitief vastgesteld worden. Op communicatief vlak vond er in juni '23 een infomarkt plaats en is er ook een digitale infomarkt ter beschikking met filmpjes en interactieve kaarten.

Fiche 2.8 volgt de aanleg van combiparkings en Hoppin-punten en blijft eveneens behouden. De meeste combiparkings uit het combiparkingplan van de vorige Vlaamse Regering (2018) werden gerealiseerd, waaronder recent het grootste Hoppin-punt van Vlaanderen in Tervuren. Van de combiparkings voorzien via Spoorinvest 2018 werden Epegem en Tollembeek weer overgedragen aan de NMBS en zijn de overige ingericht. Voor het Hoppin-project van de huidige Vlaamse Regering werden de unieke verantwoordingsnota's afgerond, de nodige financiering voorzien en de procedures uitgerold. Het Agentschap Wegen en Verkeer zal in 2023 verschillende Hoppin-punten uitvoeren en er werd aan de gemeenten voor wat betreft hun Hoppin-punten een eerste prioritisering voorgesteld, die parallel loopt met de uitrol van de fases van basisbereikbaarheid bij De Lijn.

Voor de publiek-private samenwerking rond de omvorming van de N203a te Halle (fiche 2.9) werd in juni 2022 een studie opgestart. Op basis van de verzamelde input werden een projectdefinitie, -visie, -kader en een afwegingskader opgemaakt. Eind 2022 valideerde de samengestelde projectstuurgroep het zogenoemde "manifest" voor het project A8 Halle. In januari bestendigde de projectstuurgroep de keuze voor het hoofdsceario waarbij één aansluiting op de A8 voorzien wordt ten westen van het kanaal en één aansluiting op de A8 ten oosten van het kanaal ter hoogte van de Nijvelsesteenweg. Momenteel worden op basis van dit sceario een aantal uitvoeringsvarianten gedefinieerd, bestudeerd en ten opzichte van elkaar afgewogen.

3. Thema Onderwijs

De knelpunten rond de onderwijscapaciteit in de Vlaamse Rand blijven ook deze legislatuur actueel. Fiche 3.1 over infrastructuur en capaciteit blijft dan ook behouden. In 2022 werden voor ruim 34 miljoen bijkomende capaciteitsmiddelen toegekend aan de onderwijszones Dilbeek, Halle en Vilvoorde. Deze zijn voornamelijk gericht op capaciteitsuitbreiding in het secundair

onderwijs, maar ook in het basisonderwijs wordt nog verder geïnvesteerd. In 2023 wordt de vierde afname van de capaciteitsmonitor opgestart, die de volgende Vlaamse Regering zicht zal geven op toekomstige capaciteitsnoden.

Fiche 3.2 'Taal' bundelt de beleidsinitiatieven die tot doel hebben om het taalbeleid in de Vlaamse Rand te ondersteunen. Zo werd in 2022 het decreet op de Vlaamse toetsen definitief goedgekeurd, dat voorziet in gestandaardiseerde toetsen om de kennis van het Nederlands te testen. Scholen zullen op basis daarvan beter kunnen inschatten waar ze staan. De taalscreening voor kleuters loopt verder en scholen krijgen middelen om actieve taalintegratietrajecten te organiseren. De zomerscholen – die voor het eerst georganiseerd werden in 2020 – kregen in 2022 via decreet een structurele verankering. Onderwijsprojecten rond leesbevordering op school en projecten in het kader van het Leesoffensief werden opgestart en vzw 'de Rand' kreeg middelen om secundaire scholen te ondersteunen bij hun taalbeleid.

4. Thema Welzijn

Fiche 4 vestigt de aandacht op de rol van Vlabzorginvest als instrument om de historische achterstand in welzijnsvoorzieningen in de Vlaamse Rand weg te werken. In 2022 verleende Vlabinvest 2.717.940,65 euro aan subsidies, verdeeld over 12 dossiers in de Vlaamse Rand – goed voor 82% van het totaal verleende subsidiebedrag – en 9 dossiers uit het arrondissement Leuven. De gerichtere communicatie die Vlabinvest in 2021 en 2022 gevoerd heeft in de Vlaamse Rand resulteerde dus in meer dossiers uit de regio en een groter toegekend subsidiebedrag. Wel blijft de bezorgdheid dat initiatiefnemers getroffen worden door de aanzienlijke prijsstijgingen in de bouwmarkt en dat Vlabinvest daar slechts een beperkte subsidieverlening tegenover kan stellen.

Verder zijn er in 2022 vanuit het Vlaams WVG-uitbreidingsbeleid in bijna alle welzijns- en zorgsectoren bijkomende middelen geïnvesteerd, waarbij ook rekening werd gehouden met historische achterstanden in verschillende regio's en met bevolkingskenmerken. Bestaande voorzieningen in die regio's ontvangen daardoor extra middelen, maar nog onvoldoende voor een gelijktrekking van het aanbod over heel Vlaanderen. Fiche 4 blijft dus relevant en blijft behouden.

5. Thema Wonen

In het regeerakkoord 2019-2024 sprak de Vlaamse Regering het voornemen uit om de beleidsinstrumenten te versterken voor regio's waar de betaalbaarheid van het wonen in het gedrang komt en sociale verdringing een probleem vormt. Op 28 april 2023 keurde de Vlaamse Regering daarom een voorontwerp van decreet 'Wonen in Eigen Streek' (WIES) goed, dat op 21 juni 2023 ook definitief werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement. De Vlaamse Regering zal dit ontwerp van decreet nog bekrachtigen. Nadien volgt de publicatie in het Belgisch Staatsblad. Momenteel wordt het uitvoeringsbesluit opgemaakt, waarin de lijst met gemeenten en de datum van inwerkingtreding worden vastgelegd. Fiche 5.1 'Wonen in eigen streek' blijft dus behouden en volgt de evoluties verder op.

Ook fiche 5.2 'Vlabinvest' blijft ongewijzigd. Vlabinvest zet het gevoerde beleid verder en creëerde ook het afgelopen jaar bijkomende koop- en huurwoningen, bedoeld voor personen die een band met de streek kunnen aantonen. Het totaal aantal gerealiseerde woningen bedraagt momenteel 1.509, waarvan er 1.257 worden verhuurd en 252 werden verkocht. Eind 2022 waren bovendien via 4 projecten 48 woningen in opbouw (36 huur en 12 koop).

Als bijlage zijn de 21 projectmonitoringsfiches opgenomen die het resultaat zijn van de besprekingen sinds de start van het Coördinatieplatform op 21 maart 2016.

1. Thema Omgeving

- 1.1 Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel (omgeving R0);
  - o Deelfiche 1.1.a Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel (omgeving R0) – deel noord;
  - o Deelfiche 1.1.b Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel (omgeving R0) – deel oost;
  - o Deelfiche 1.1.c Gebiedsprogramma Vlaamse Rand rond Brussel (omgeving R0) – deel west;
- 1.2. Het sluiten van een samenwerkingsakkoord als basis voor een stabiel en evenwichtig exploitatiekader op lange termijn;
- 1.3. De operationalisering en de bekendmaking van een voorschrift voor de akoestische isolatie van woningen;
- 1.4. Eén miljoen extra bomen in Vlaams-Brabant;
- 1.5. Via het instrument van landinrichting het openruimtenetwerk versterken.

2. Thema Mobiliteit en Openbare Werken

- 2.1. Werken aan de Ring - R0 Noord;
- 2.2. Werken aan de Ring - Brabantnet;
- 2.3. Voltooiing Ring Asse (N9k);
- 2.4. Knooppunt Londerzeel-Zuid;
- 2.5. Fietssnelwegen;
- 2.6. SpoorGEN: Voorstadsnet Brussel (S-Net);
- 2.7. Regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Vlaamse Rand;
- 2.8. Combiparkings - Hoppinpunten;
- 2.9. Omvorming N203a Halle;
- 2.10. Werken aan de Ring - Ring Oost;
- 2.11. Werken aan de Ring - Ring West-Zuid (uitgesteld).

3. Thema Onderwijs

- 3.1. Infrastructuur en capaciteit;
- 3.2. Taal.

4. Thema Welzijn

- 4. Vlabzorginvest als instrument voor de inhaalbeweging m.b.t. de historische achterstand inzake welzijnsvoorzieningen.

5. Thema Wonen

- 5.1. Wonen in eigen streek;
- 5.2. Vlabinvest.

Als bijlage is ook het Excel-voortgangsrapport van de projectfiches toegevoegd.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlagen:

1. Excel-voortgangsrapport;
2. De 21 projectmonitoringsfiches.